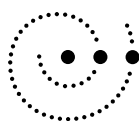

Ympäristöministeriön T&K-strategia 2020: T&K ministeriön tukijalkana

Ympäristöministeriön
T&K-strategia 2020:
T&K ministeriön tukijalkana

YMPÄRISTÖMINISTERIÖ
MILJÖMINISTERIET
MINISTRY OF THE ENVIRONMENT

YMPÄRISTÖMINISTERIÖN RAPORTTEJA 22 | 2011
Ympäristöministeriö

Taitto: Marjatta Naukkarinen ja Ainoliisa Miettinen
Kansikuva: Helena Inkeri/Gorilla

Julkaisu on saatavana vain internetistä:
www.ymparisto.fi > Ympäristöministeriö
> Julkaisut > Ympäristöministeriön raportteja -sarja

ISBN 978-952-11-3910-9 (PDF)
ISSN 1796-170X (verkkokj.)

ALKUSANAT

Ympäristöministeriön strategia määrittelee päämäärät ja tavoitteet ministeriön toiminnalle. T&K-strategian valmistelutyön pohjana ovat olleet ministeriön strategiaan kirjatut yleiset linjaukset. T&K-strategia on toimenpideohjelman luonteinen ministeriön strategian alastrategia.

T&K-strategian valmistelusta on vastannut ympäristöministeriön tutkimustiimi tutkimusjohtajan ohjauksessa. Tutkimustiimi ja asiantuntijat valmistelivat strategiaa työpajoissa, joita avusti JTO-palvelut Oy. Strategialuonnosta esiteltiin ympäristöhallinnon eri foorumeilla ja se käytettiin lausuntokierroksella. Lisäksi valmisteluvaiheessa järjestettiin keskustelutilaisuus ympäristöhallinnon ja keskeisimpien sidosryhmien edustajille.

T&K-strategia pyrkii luomaan edellytyksiä T&K-toiminnan pitkäjänteiselle kehittämiselle ja lisäämään toiminnan tehokkuutta ja vaikuttavuutta. Strategiassa on esitetty T&K-toiminnalle strategisia tavoitteita sekä johdettu niistä toimenpiteitä. T&K-strategian toteutumista arvioidaan vuosittain ministeriön strategiaseurannan yhteydessä. T&K-strategian toimenpiteitä seurataan ja päivitetään vuosittain.

Ministeriössä käytetään termejä 'kehittäminen ja suunnittelu/selvitys (K&S)' ja 'tutkimus ja kehittäminen (T&K)' kuvaamaan samaa toimintaa. Tässä strategiassa käytetään yleisemmin käytössä olevaa T&K-termiä kattaen ministeriön suunnittelu-, selvitys-, tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnot.

Samoihin aikoihin kun T&K-strategiatyö saatiin päätökseen, maahamme saatiin uusi hallitus. Ympäristöasiat ovat tuoreessa hallitusohjelmassa otettu hyvin huomioon, eikä vain ympäristöministeriön vaan myös muiden ministeriöiden tavoitteissa. Hallitusohjelma voi aiheuttaa muutoksia T&K-strategian toimijakentässä, sillä tavoitteena on koota valtion tutkimuslaitoksia suuremmiksi kokonaisuuksiksi ja selkiyttää työnjakoa yliopistojen ja tutkimuslaitosten välillä.

Ympäristöministeriön tutkimustiimi

SISÄLLYS

Alkusanat	3
1 Lähtökohdat	7
2 Ministeriön T&K-toiminta	9
2.1 Toiminnan määritelmä.....	9
2.2 Toimijat ja heidän roolinsa.....	10
2.3 Toiminnan hyödyntäjät.....	11
2.4 Nykytila ja haasteet.....	12
3 Toiminta-ajatus ja visio	13
4 Toiminnan priorisointi	14
5 Ministeriön yhteiset T&K-teemat	15
6 Toiminnan strategiset tavoitteet	16
7 Toimenpiteet	18
 Lähteet.....	20
 Liite 1. Yhteisiä pelisääntöjä ympäristöministeriön T&K-toimintaan.....	21
Liite 2. Life+ ympäristöministeriön T&K-strategian tukena.....	23
 Kuvailulehti.....	25
Presentationsblad.....	26
Documentation page.....	27

Lyhenteet:

AMK = Ammattikorkeakoulu

ARA = Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus

AVI = Aluehallintovirasto

ELY-keskus = Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

ERA-NET = Eurooppalaisten rahoittajien yhteisohjelma

EU = Euroopan unioni

HAL = Ympäristöministeriön hallintoyksikkö

IPCC = Hallitustenvälinen ilmastomuutospaneeli (Intergovernmental Panel on Climate Change)

jory = Johtoryhmä

JP = Yhteinen ohjelmasuunnittelu (Joint Programming)

LYNET = Luonnonvara- ja ympäristötutkimuksen yhteenliittymä

RYMO = Ympäristöministeriön rakennetun ympäristön osasto

SHOK = Strategisen huippuosaamisen keskittymä

SYKE = Suomen ympäristökeskus

TAE = Talousarvioesitys

VN = Valtioneuvosto

VNK = Valtioneuvoston kanslia

YM = Ympäristöministeriö

1 Lähtökohdat

Suuret yhteiskunnalliset ympäristöhaasteet vaativat merkittäviä T&K-panostuksia. Euroopan unionin (EU) 2020-strategian visiona on älykäs, kestävä ja osallistava talouskasvu [1]. Resurssitehokas Eurooppa on yksi strategian seitsemästä lippulaivahankkeesta, jonka osana on mm. laadittu tiekartta kohti vähähiilistä taloutta vuonna 2050 [2]. Tavoitteiden saavuttaminen riippuu siitä, kuinka tutkimus ja innovointi voivat toimia yhteiskunnallisen ja taloudellisen hyvinvoinnin ja ympäristön kestävyyskeskeisinä vetureina [3]. Ympäristö- ja energiatutkimus ja -innovaatiotoiminta ovat tutkimus- ja innovaatiopoliittisen linjauksen mukaisesti Suomen painoaloja [4]. Suomen on tehtävä EU:n strategiaan kytkeytyviä sisältövalintoja ja hahmoteltava yhteisiä tavoitteita ja etenemispolkuja eri toimijoiden yhteistyönä.

Suomen ympäristöpolitiikalla on saatu aikaan monia hyviä tuloksia. Ympäristöongelmat ovat kuitenkin usein globaaleja, entistä vaikeampia ja ne vaativat uudenlaisia ratkaisuja. Monipuolisen tutkimustiedon merkitys ympäristöpolitiikan muotoilussa on entisestään korostunut ja päätöksenteon tulee yhä painokkaammin perustua tutkittuun tietoon. Ympäristöön vaikuttavia päätöksiä tehdään paljolti myös muualla kuin ympäristöministeriön hallinnonalalla. Ympäristöongelmien ratkaisut ja tutkimus edellyttävät siis laajaa kansallista ja kansainvälistä yhteistyötä.

Ympäristöministeriön T&K-toiminnan edellinen strategia laadittiin vuonna 2001 ja se ulottui vuoteen 2010. Strategian tavoitteet olivat pääosin hyviä, mutta ne jäivät hieman yleiselle tasolle. Toiminta on kuitenkin kehittynyt merkittävästi strategian osoittamaan suuntaan. Uudelta strategialta toivotaan käytännönläheistä otetta ja konkreettisia toimenpiteitä. Sen toivotaan olevan helposti jalkautettavissa ja johtavan toimintatapojen muutoksiin.

Ympäristöministeriön tuoreen strategian ”yhdessä kestävään tulevaisuuteen 2020” visiona on ympäristövastuullinen, osallisuutta tukeva yhteiskunta, monimuotoinen luonto ja hyvinvointia edistävä ympäristö. Strategian mukaisesti ministeriön T&K-toiminnan tavoitteena on tukea päätöksentekoa ja toimeenpanoa. Strateginen hankesalkku tarjoaa T&K-toiminnalle tärkeän työkalun ministeriön strategiassa. Salkun hankkeet muodostavat T&K-toimijoille luontevia toimeksiantoja, joiden toteuttamisessa ministeriön oma sekä verkostoon sitoutuva T&K-toiminta on laajasti käytössä.

T&K-toiminta edistää osaltaan ministeriön arvojen toteutumista, eli tutkimustiedon hyödyntäminen edesauttaa toimimista *arvostettuna asiantuntijana* ja *vastuullisena tulevaisuudentekijänä*, sekä *rohkeaa avoimuutta*. T&K-toiminta vahvistaa ministeriön tuoreen henkilöstöstrategian mukaista yhdessä tekemistä, asiantuntijuuden lisäämistä ja sidosryhmien osaamisen hyödyntämistä.

T&K-strategian laadinnan pohjana on käytetty useita raportteja ja strategioita. Ministeriön tulevaisuuskatsauksessa [5] on esitetty ministeriön politiikka-alueilta mm. keskeiset politiikkaprosessit sekä tietoperusta ja keskeiset tietotarpeet. Tutkimuksellisia suuntaviivoja on osoitettu mm. Suomen ympäristökeskuksen (SYKE) strategiassa ja päätöksentekoa palvelevan ympäristötutkimuksen tiekartassa [6].

Kehitysehdotuksia ministeriön rakennetun ympäristön alueen T&K-toiminnan hajainaisuuteen esitetään selvitysmies Kokkalan raportissa [7]. Päätöksenteon tietopohjan parantamiseen tähtäävän raportin mukaisesti kaikissa ministeriöissä tulisi kiinnittää huomioita kykyyn ja resursseihin tuottaa, analysoida, koota ja välittää politiikkarelevanttia tietoa sekä lyhyellä että pitkällä aikajänteellä [8].

2 Ministeriön T&K-toiminta

2.1

Toiminnan määritelmä

Ministeriö tulosoittaa omalla hallinnonalalla tehtävää tutkimusta sekä rahoittaa toimialaansa tukevaa T&K-toimintaa. T&K-toiminnalla vahvistetaan ympäristöhallinnon perustoimintojen ja strategisesti tärkeiden ydintoimintojen tietopohjaa ja tuotetaan hallintoa palvelevaa tietoa toiminnan ennakkointia, päätöksentekoa ja kansallisen sekä kansainvälisen ympäristöpolitiikan ja -lainsäädännön kehittämistä ja toimeenpanoa varten. Toiminnalla vahvistetaan tutkimusyhteistyötä muiden hallinnonalojen, elinkeinoelämän ja muiden rahoittajien kanssa ja vaikutetaan tutkimuspoliittisiin kannanottoihin. Toiminta myös luo ja vahvistaa ministeriön osaamista, asiantuntijuutta ja yhteiskunnallista vaikuttavuutta.

Ympäristöministeriön toimintamenoista osa suunnataan T&K-toimintaan (vuosina 2008–2011 keskimäärin noin 8,2 milj. €/v). Ministeriön T&K-toiminnassa on erilaisia tasoja ja pitkäjänteisellä toiminnalla luodaan pohjaa, johon myös lyhytjänteisemmät selvitykset perustuvat. Osastojen T&K-määrärahoilla rahoitettu toiminta ohjautuu pääosin ydinprosesseja (lainsäädäntö, ohjaus) tukeviin ajankohtaisselvityksiin ja kehittämishankkeisiin.

Ympäristöministeriön kansainvälinen yhteistyö tukee myös osaltaan T&K-tyyppistä toimintaa, esimerkkinä arktinen tutkimusyhteistyö ja ilmastopaneelin (IPCC) suomalaisten asiantuntijoiden työ. Yhteisten kansainvälisten hankkeiden kysyntä kasvaa, sillä suomalaisiin asiantuntijoihin luotetaan.

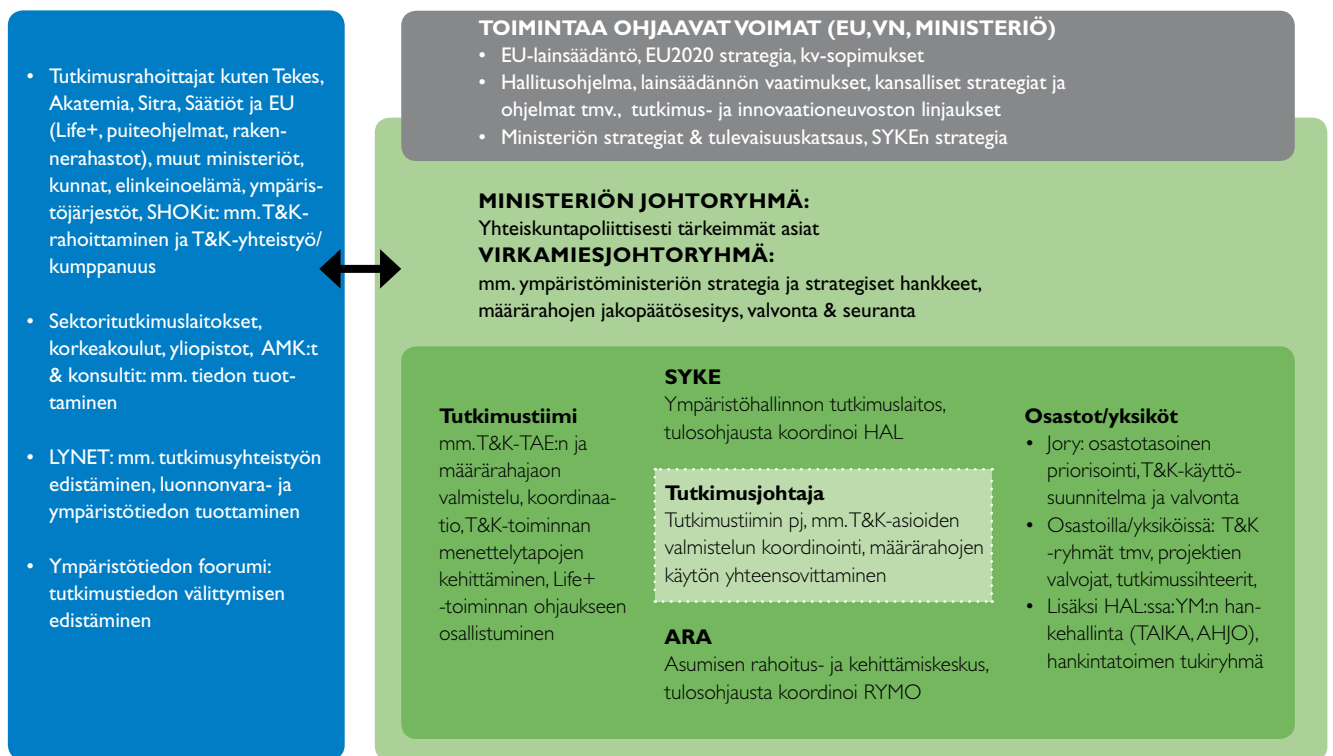
Toimijat ja heidän roolinsa

Ylimpänä tahona T&K-toiminnasta ja sen linjauksista vastaa ministeriön johtoryhmä sekä virkamiesjohtoryhmä (kuva 1). Tutkimusjohtaja huolehtii ministeriön strategisten tavoitteiden huomioon ottamisesta T&K-toiminnassa, hän johtaa ja ohjaa T&K-asioiden valmistelua, yhteensovittamista ja määrärahojen käytön suunnittelua ja seuraa alan kansainvälistä kehitystä. T&K-toiminnan käytännön koordinointi/ yhteensovittaminen tapahtuu matriisiorganisaationa tutkimustiimin kautta. Osastot/ yksiköt määrittelevät ministeriön strategisten linjausten mukaisesti oman toimintansa painopisteet ja hallinnoivat T&K-toimintaan osoitettua määrärahaa. Osastoilla on omat T&K-ryhmät/ verkot, joissa on edustettuna osastojen eri ryhmät. T&K-toiminnassa hyvin keskeisessä roolissa toimivat projektien valvojat ja tutkimussihteerit. T&K-projektien hallinnointi tapahtuu keskistetysti sähköisten järjestelmien kautta. Yhteisiä pelisääntöjä T&K-toimintaan esitellään liitteessä 1.

SYKE on ympäristöhallinnon oma tutkimus- ja asiantuntijalaitos, jonka toiminnan tulosohjauksen koordinoinnista vastaa ministeriön hallintoyksikkö (HAL). Ympäristöministeriön hallinnon alaan kuuluvan Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskuksen ARAn kehittämistoiminnan suuntaamisesta vastaa ministeriön rakennetun ympäristön osasto (RYMO). ARAn roolissa korostuu käytännönläheinen T&K-toiminta sekä tutkimustiedon välittäminen ja tulosten jalkauttaminen käytäntöön.

T&K-toimintaa suunnataan keskeisten tulevaisuuden haasteiden mukaisesti (ohjaavat voimat, kts. kuva 1). Toiminta perustuu tiiviiseen yhteistyöhön eri hallinnonalojen, elinkeinoelämän, kuntien sekä muiden tutkimusrahoittajien ja ympäristötoimijoiden kanssa. Ympäristöministeriöllä on vastuu EU:n Life+ -välineen kansallisesta toiminnasta. Life+ -rahoituksen avulla mm. aikaansaadaan tutkimustuloksista käytännöllistä ympäristöhyötyä (kts. tarkemmin liite 2). EU:n rakennerahastoja hallinnoi kansallisesti työ- ja elinkeinoministeriö, ympäristöministeriö on yksi rahoitusohjelmien toteuttamiseen osallistuvista ministeriöistä. Rahoitus ohjautuu kentälle elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten (ELY) ja maakunnan liittojen kautta. Rakennerahaston ohjelmista rahoitetaan hyvin erityyppisiä suunnittelu-, selvitys- ja kehittämissankkeita, joista osa on ympäristöaiheisia.

Tietoa hankitaan pääasiassa tutkimuslaitoksilta, korkeakouluilta, yliopistoilta, ammattikorkeakouluilta ja konsulttiyrityksiltä. Maa- ja metsätalousministeriön ja ympäristöministeriön hallinnonalaisten tutkimuslaitosten yhteenliittymän LYNETin verkostomainen toimintatapa mahdollistaa ympäristö- ja luonnonvaratutkimustiedon tuottamisen entistä joustavammin ja tuottavammin. Ympäristöalan toimijoiden tiedotus- ja vuoropuheluyhteistyötä edistetään ympäristötiedon foorumin avulla.

Kuva 1. Ympäristöministeriön T&K-toimijat ja toimijoiden roolit.

2.3

Toiminnan hyödyntäjät

Keskeisimmät asiakkaat ympäristöhallinnon tuottamalle tutkimustiedolle ovat valtioneuvosto, kunnat ja kuntayhtymät, muu julkinen hallinto, elinkeinoelämä, EU-toimielimet, kansainväliset organisaatiot, järjestöt ja kansalaiset. Erityisesti keskeisiä tiedon hyödyntäjiä ovat metsähallitus (etenkin luontopalvelut) sekä ympäristöhallinnon tehtäviä aluehallinnossa hoitavat ELY-keskukset ja aluehallintovirastot (AVI).

Tiedon hyödynnettävyyden kannalta on keskeistä, uuden tiedon tuottamisen lisäksi, haalia ja koota yhteen jo olemassa olevaa tietoa. Ministeriön rahoittamissa projekteissa usein luodaankin tämänkaltaisia yhteenvetoja käynnissä olevista ja jo päättyneistä tutkimuksista ja selvityksistä.

Tietoa ja teknologiaa on tarve siirtää käyttäjille nopeammin, esimerkiksi tutkimuslaitosten ja yritysten yhteisten projektien avulla. Tuoreen arvioinnin mukaan yhteiskunnan odotukset LYNET-laitoksia kohtaan ovat kasvussa, ja täten erillisten laitosten korkeatasoista osaamista on yhdisteltävä monipuolisemmin yritysten ja muiden asiakasryhmien laajentuneisiin tarpeisiin vastaamiseksi [9].

Nykytila ja haasteet

Taulukko 1 kuvaa tiivistetysti T&K-toiminnan vahvuuksia, heikkouksia, mahdollisuuksia ja uhkia.

Taulukko 1. T&K-toiminnan SWOT-taulukko.

	+	-
Sisäinen maailma	Vahvuudet <ul style="list-style-type: none"> • hyvä motivaatio, ahkeruus • hyvin toimiva 'T&K-joukkue': tutkimustiimi, tutkimussihteerit jne. • toiminta hyvin jalkautettu • selkeät päämäärät, tiedetään mitä tulossa • korkea asiantuntemus, osaaminen • verkostoituminen, toimiva yhteistyö eri tahojen kanssa • ministeriö haluttu ja vaikutusvaltainen kumppani • merkittäviä voimavaroja: ARA, SYKE ja LYNET • substanssi ja T&K usein hyvin integroitu • osin toimiva yhteistyö yli osastorajojen • keskitetty hankehallintajärjestelmä • avoin datapolitiikka 	Heikkoudet <ul style="list-style-type: none"> • voimavarat niukat ja vähenevät (htv ja €) • hankehallinta, hankeosaaminen esimerkiksi valvojien vastuu todella suuri suhteessa käytettävissä olevaan aikaan • projektit käynnistyvät hitaasti • pirstaleisia, pieniä projekteja • tieto ja sen tarpeet eivät aina kohtaa sisällöllisesti ja ajallisesti • osastorajat välillä liian jyrkät, reviirijattelu • ennakoinnin puute • priorisoinnin vaikeus • hajanainen ja siiloutunut T&K-kenttä (etenkin rakennetun ympäristön alueella)
Ulkoinen maailma	Mahdollisuudet <ul style="list-style-type: none"> • vaikuttaminen kansallisiin ja EU-tason T&K-prosesseihin ja linjauksiin • EU-rahoituksen hyödyntäminen (esimerkiksi LIFE+, rakennerahastot) • hallinnon (ml. sektoritutkimuslaitokset) uudelleen järjestelyt • LYNETin edelleen kehittäminen • systemaattisen ennakointitoiminnan kehittäminen • rakennetun ympäristön T&K-kentän resurssien ja toimijoiden tarkoituksen mukainen kokoaminen • näkyvyys; tulosten hyväksikäytön parantaminen • ympäristötiedon vaikuttavuuden parantaminen 	Uhat <ul style="list-style-type: none"> • T&K-rahamien leikkaukset, tuottavuusohjelma • jatkuva kiire • hallinnon (ml. sektoritutkimuslaitokset) uudelleen järjestelyt • osaamisen kapea-alaisuus ja väheneminen tutkimuslaitoksissa • aluehallinnon rapistuminen, ELY/AVI rahatilanne • talouskriisin jatkuminen • poliittisen ilmapiirin muutos ympäristöasioiden suhteen • julkinen turtuminen ympäristöasioihin

Toiminnan vahvuutena on mm. toimiva 'T&K-joukkue'; tutkimustiimin kautta T&K-toiminta jalkautuu hyvin osastoille. Mahdollisuuksina on mm. vaikuttaminen kansallisiin ja EU-tason T&K-prosesseihin ja linjauksiin, jotta saataisiin ministeriön toimintaa tukevia avauksia muiden resursseja hyödyntämällä. Suurimpana uhkana ja heikkoutena on resurssien niukkuus ja väheneminen, joka voi johtaa mm. osaamisen kapea-alaisuuteen ja vähenemiseen sekä ministeriössä että tutkimuslaitoksissa.

3 Toiminta-ajatus ja visio

Toiminta-ajatus: Ympäristöministeriö tulosoittaa omalla hallinnonalalla tehtävää tutkimusta sekä ohjelmoi ja rahoittaa toimialaansa tukevaa T&K-toimintaa vuorovaikutuksessa muiden rahoittajien kanssa, tuottaakseen hallinnollisessa suunnittelussa ja ohjauksessa sekä päätöksenteossa tarvittavaa tietoa ja osaamista.

Visio 2020: Ympäristöministeriö varmistaa, että hallinnonalalla on käytössään luotettavaa tietoa, jonka avulla pystytään vastaamaan ennakoivasti ympäristökykyisiin. Ympäristöministeriö hyödyntää tehokkaasti tutkimustietoa ympäristöpolitiikan kehittämisessä ja päätöksentekoprosessin eri vaiheissa.

4 Toiminnan priorisointi

Vähenevät resurssit edellyttävät yhä enemmän priorisointia kaikilla ministeriön tehtäväalueilla.

Lähtökohtana T&K-toiminnan priorisoinnissa on ympäristöministeriön strategia. Strategia viitoittaa toiminnan painopisteet ja strategian hankesalkku tärkeimmät lähiajan tehtävät.

Ministeriön strategian päälinjausten mukaisesti tutkimustietoa tarvitaan: ilmastopolitiikan toteuttamiseksi, Itämeren ja pinta- ja pohjavesien suojelun edistämiseksi, luonnon ja kulttuurimaisemien monimuotoisuuden ja luonnonvarojen kestävän käytön turvaamiseksi, materiaalitehokkuuden ja kestävän kulutuksen edistämiseksi, ympäristöriskien tunnistamiseksi ja hallitsemiseksi, kaupunkiseutujen yhdyskunta- ja palvelurakenteen kehittämiseksi, rakennetun ympäristön energiatehokkuuden edistämiseksi sekä metropoli- ja asuntopolitiikan toteuttamiseksi.

Osastojen T&K-toiminnan suunnittelun pohjana pitää olla osastojen omat painopisteet ja tarpeet ja toiminnan tulee olla ketterää. T&K-projekteilla pitää olla selkeä alku ja loppu. Jatkuvaluontoista seuranta ei pääsääntöisesti rahoiteta osastojen sitomattomilla T&K-määrärahoilla. Seurantojen kehittämishankkeet puolestaan sopivat hyvin rahoituksen piiriin. Priorisoinnissa etusijalla tulee olla projektit joiden vaikutus kohdistuu kansallisen ja EU-lainsäädännön ja sitovien kansainvälisten sopimusten valmisteluun ja pakollisiin toimeenpanovelvoitteisiin. T&K-toiminnalla pitää olla kiinteä yhteys säädösvalmistelun kehittämistoiminnan kanssa.

5 Ministeriön yhteiset T&K-teemat

Ministeriön yhteisiä T&K-projekteja vuonna 2011 ovat ekosysteemipalvelut, ilmastonmuutokseen sopeutuminen ja vaikutusten arvioinnin kehittäminen. Tulevina vuosina tärkeinä yhteisinä teemoina ovat vihreän talouden edistäminen, ilmastonmuutoksen hillintä, yhteiskunnan ohjauskeinojen ja politiikan vaikuttavuuden arviointi ja ennakointi sekä ympäristön tilan seurannan kehittäminen [10].

Yhteisten T&K-teemojen hallinnoinnissa otetaan käyttöön systemaattinen toimintatapa, jonka keskeisiä ulottuvuuksia ovat:

Hahmottaminen: Teemojen pitää pääsääntöisesti olla koko ministeriön yhteisiä ja tukea ministeriön strategian tavoitteiden toteutumista. Osastojen priorisoimia projekteja voidaan yhdistää tutkimustiimin toimesta. Hahmottamisessa on myös keskeistä ennakointi ja vuorovaikutus ulkoisten tahojen kanssa.

Edistäminen: Tutkimustiimin ja tutkimusjohtajan rooli teemojen edistämässä on keskeinen. Virkamiesjohtoryhmän arvioitavaksi viedään loppusyksystä aihioita yhteisistä teemoista.

Vaikuttavuus: Yhteisiä projekteja hallinnoidaan kuten muita projekteja (normaali raportointikäytäntö), lisäksi tutkimusjohtajan toimesta tehdään vuosittain kokonaiskatsaus jossa arvioidaan etenkin yhdessä tekemisen tuomaa lisäarvoa.

6 Toiminnan strategiset tavoitteet

I T&K-toimintaa hyödynnetään systemaattisesti ja ennakoivasti politiikkatoimenpiteiden suunnittelussa, toteutuksessa ja vaikuttavuusarvioinneissa

Tavoitetila:

- T&K on integroitu osaksi päätöksentekoprosessin eri vaiheita. T&K on osa ennakointia ja siinä hyödynnetään myös SYKEN, ARAn, LYNETin ja tutkimusverkostojen osaaminen ja tiedot.
- Päätöksentekijöiden, valmistelijoiden, toteuttajien ja tutkijoiden välinen vuorovaikutus on sujuvaa.
- Avoimet, korkealaatuiset ja yhteiskäyttöiset tietovarannot palvelevat tehokkaasti T&K-toimintaa.

II T&K-yhteistyö SYKEN ja ARAn kanssa on tiivistä ja tavoitteellista

Tavoitetila:

- Ministeriön tulosohtauksessa olevat SYKE ja ARA tukevat osaltaan ministeriön strategian toteutumista. SYKEN ja ARAn välinen yhteistyö tiivistyy.
- SYKEN ja ARAn tulosohtausprosessit ovat selkeitä ja hyvin koordinoituja ja tulossopimuksen toteutumista seurataan tarkoin ja yhtenäisin prosessein.
- LYNET-tulosohtaus yli hallintorajojen on tehokasta ja koordinoitua.

III T&K-toiminta integroituu ministeriön strategiseen johtamiseen

Tavoitetila:

- T&K on integroitu osaksi ministeriön strategista suunnittelua ja seurantaa.
- T&K-toiminta edistää ministeriön strategisten hankkeiden toteuttamista, tuo aktiivisesti sisältöä tulevaan strategiaprosessiin ja edistää hallitusohjelman toteuttamista.
- T&K-toiminnan vaikuttavuutta arvioidaan systemaattisesti.

IV T&K-toiminta verkostoituu vuorovaikutuksen lisäämiseksi

Tavoitetila:

- Ministeriön aktiivinen vaikuttaminen tuottaa merkittävää tutkimuksen ja rahoituksen kohdentumista ympäristön ja ministeriön kannalta tärkeisiin aiheisiin. Vaikuttaminen on joustavaa sekä kansallisissa että kansainvälisissä prosesseissa ja verkostoissa.
- EU:n rahoitusvälineiden (kuten Life+) avulla EU:n T&K-rahoitusta ohjautuu tehokkaammin palvelemaan ministeriöiden strategisia tavoitteita.
- Ministeriö tiedottaa aktiivisesti T&K-toiminnastaan.

V T&K-hankehallinta on yhtenäistä ja sujuvaa

Tavoitetila:

- Sähköinen hankehallinta palvelee tehokkaasti ja käyttäjäystävällisesti projektien suunnittelua ja systemaattista seurantaan sekä tiedon hyödyntämistä.

7 Toimenpiteet

Strategisista tavoitteista johdetut yleiset toimenpiteet kuvataan alla, tutkimusjohtaja yhdessä tutkimustiimin kanssa seuraa niiden toteutumista. Tarkemmat toimenpiteet esitetään taulukossa 2, jota päivitetään vuosittain.

- A. Hahmotetaan tarkemmin, yhteistyössä keskeisten sidosryhmien kanssa, ministeriön strategisten päämäärien saavuttamisen kannalta keskeiset tietotarpeet kartoittamalla toimijakenttä, olemassa oleva tietopohja sekä tunnistamalla merkittävimmät tietoaukot:
- Esimerkiksi rakennetun ympäristön alueella pyritään laatimaan T&K-toimintaa suuntaava strategia ja valtioneuvoston periaatepäättös yhteistyössä työ- ja elinkeinoministeriön ja liikenne- ja viestintäministeriön kanssa.
- B. Tehostetaan poikkihallinnollista yhteistyötä:
- Luonnonvara- ja ympäristötutkimuksen alueella kehitetään edelleen LYNET-yhteenliittymän toimintoja.
  - Rakennetun ympäristön alueella selvitetään mahdollisuutta perustaa vastaa-va monitieteellinen ja hallinnonalat ylittävä tutkimuskonsortio.
  - Yhteistä hanketoimintaa valtioneuvoston piirissä jatketaan hallitusohjelman mukaisesti.
- C. Kehitetään joustavia vaihtoehtoja vuorovaikutukseen tiedon tuottajien ja tiedon hyödyntäjien välillä ja toisaalta tutkimusrahoittajien välillä. Etenkin yhteistyötä Suomen Akatemian, Tekesin ja Sitran kanssa kehitetään pitkäjänteisesti ja vahvistaen vaikutusmahdollisuuksia.
- D. Viestintää kehitetään yhtäältä kertomalla tehokkaammin toiminnan tuloksista ja toisaalta tehostamalla valmistelussa olevista politiikkatoimista tiedottamista.
- E. Arvioidaan ministeriön T&K-toiminnan yhteiskunnallista vaikuttavuutta ulkoisen tahon toimesta.
- F. T&K-strategiaa päivitetään ja tarkistetaan viimeistään vuonna 2016.

Taulukko 2. Tarkempi toimenpidetaulukko (tilanne vuonna 2011, toimenpidetaulukkoa päivitetään vuosittain, ajantasainen taulukko nähtävillä ympäristöministeriön T&K-kotisivuilla).

Toimenpide	Strateginen tavoite (kts. kohta 6)	Vastuutaho
Yhteistyön kehittäminen säädösvalmistelun laadun kehittämishankkeen kanssa, esimerkiksi arviointikäytäntöjen ym. hyvien menettelyjen ja esimerkkien kuvauksien laatiminen ja ohjeistaminen.	I	Tutkimusjohtaja, lainsäädäntöjohtaja, tutkimustiimi
Ministeriön ennakointitoiminnan kehittäminen ja systematisoiminen.	I	YM:n edustajat VNK:n ennakointiverkostossa, tutkimusjohtaja, lainsäädäntöjohtaja
Systemaattisen toimintamallin luominen tutkimuksen parempaan hyödyntämiseen (jonka avulla tunnistetaan, ministeriön T&K-toiminnan lisäksi, muiden tahojen tuottamat relevantit tutkimustulokset niiden hyödyntämistä varten).	I	Tutkimusjohtaja, tutkimustiimi
Tietojärjestelmiä koskevan yhteistyön tiivistäminen, tietovarantojen hyödyntämisen ja aineistojen yhteiskäytön tehostaminen LYNET-yhteistyössä.	I, II	LYNET-laitokset, LYNET-ohjausryhmä, HAL, tutkimusjohtaja
LYNET-tulosohjauksen kehittäminen yhdessä maa- ja metsätalousministeriön kanssa.	II	Tutkimusjohtaja, HAL, LYNET-ohjausryhmä
SYKEN tulossopimuksen arviointi ja päivittäminen ministeriön strategian linjausten mukaiseksi ja tulosohjausprosessin yhtenäistäminen ja jämäköittäminen (ml. palveluliitteen kehittäminen). Vuosittaisen tulossopimusneuvottelun aikaistaminen ja parempi kytkeminen osaksi ministeriön muuta ohjaustoimintaa.	II	HAL, Osastojen vastuuhenkilöt, SYKE, tutkimusjohtaja, tutkimustiimi
ARAN tulossopimuksen arviointi ja päivittäminen ministeriön strategian linjausten mukaiseksi ja tulosohjausprosessin selkeyttäminen ja jämäköittäminen. ARAN T&K-määrärahan käyttösuunnitelman ja sen toteutumisen seurannan kehittäminen.	II	RYMO, ARA, tutkimusjohtaja, tutkimustiimi
Ministeriön strategisten hankkeiden, muun pitkäaikaisen suunnittelun ja T&K-toiminnan välisen yhteistoiminnan kehittäminen (esimerkiksi T&K-määrärahaan valmistelun yhteydessä strategiset hankkeet huomioidaan systemaattisesti).	III	Virkamiesjohtoryhmä, tutkimusjohtaja, tutkimustiimi
Toimintamallin luominen vuosittaiseen virkamiesjohtoryhmälle raportointiin: yhteisten projektien tuoma lisäarvo (kts. kohta 5) ja T&K-toiminnan vaikuttavuus (hyödyntäen projektinhallintaohjelman raportointitietoja ja esimerkiksi vaikuttavuutta selvittävää webropol -kyselyä).	III	Tutkimusjohtaja, virkamiesjohtoryhmä
Toimintamallin luominen säännölliseen (vähintään 2 krt/v) raportointiin T&K-projektien määrärahatilanteesta virkamiesjohtoryhmälle (projektien käynnistyminen, määrärahojen sitominen).	III	Talusojohtaja, tutkimusjohtaja
Uusien yhteistyömuotojen kehittäminen verkostoitumisen ja tiedottamisen edistämiseen esimerkiksi järjestämällä tutkimuspäiviä/seminaareja yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa (kuten ympäristötiedon foorumi, kts. 2.2).	IV	Tutkimusjohtaja, tutkimustiimi, viestintä
Uuden tiedotuskanavan toteuttaminen tutkimustuloksista tiedottamiseen verkkopalveluiden uudistaminen -hankkeen yhteydessä. Käytetään tiedottamisessa ja viestinnässä hyväksi valittuja kärkihankkeita.	IV	Tutkimusjohtaja, viestintä, tutkimustiimi
Life+ -rahoitusvälineen kehittäminen: huomioidaan Life+ -rahoitusmahdollisuudet laajasti koko T&K-toiminnassa (kts. tarkemmin liite 2), lisätään yhteistyötä muiden rahoittajien kanssa ja perustetaan Life Luonto ja Biodiversiteetti yhteistyöryhmä.	IV	Life+ koordinaattori, tutkimusjohtaja, tutkimustiimi
T&K-projektihallinnan käsikirjan laatiminen. Laaditaan puuttuvat ohjeet ja koulutetaan niiden käytössä. Selkiytetään eri toimijoiden rooleja.	V	Tutkimusjohtaja, tutkimustiimi
Hankeosaamisen kehittäminen, tavoitteena valmis hankemalli.	V	HAL, tutkimusjohtaja, lainsäädäntöjohtaja
Toimintamallin luominen ministeriön projektien onnistumisen seurantaan (kts. tavoite III, webropol -kyselyllä voitaisiin selvittää vaikuttavuuden lisäksi projektihallinnan sujuvuutta).	V	Tutkimusjohtaja, tutkimustiimi
Systemaattisen toimintamallin käyttöönotto osastojen yhteisiin T&K-projekteihin (kts. kohta 5).	V	Tutkimusjohtaja, tutkimustiimi

LÄHTEET

1. Eurooppa 2020. Älykkään, kestävä ja osallistavan kasvun strategia. 2010. Komission tiedonanto KOM(2010) 2020.
2. Etenemissuunnitelma – siirtyminen kilpailukykyiseen vähähiiliseen talouteen vuonna 2050. 2011. Komission tiedonanto KOM(2011) 112.
3. Vihreä kirja. Haasteista mahdollisuuksiin: yhteinen strategiakehys EU:n tutkimus- ja innovointirahoitukselle. 2011. Komission tiedonanto KOM(2011) 48.
4. Tutkimus- ja innovaationeuvosto. 2010. Tutkimus- ja innovaatiopoliittinen linjaus 2011–2015. 56 s. ISBN 978-952-485-996-7.
5. Tulevaisuuskatsaustyöryhmä. 2010. Ympäristöministeriön tulevaisuuskatsaus. Yhdessä kestävään tulevaisuuteen. Ympäristöministeriön raportteja 18/2010. 48 s. ISBN 978-952-11-3792-1.
6. Ympäristötutkimuksen koordinaatioryhmä. 2007. Päätöksentekoa palvelevan ympäristötutkimuksen tiekartta. Ympäristöministeriön raportteja 16/2007. 36 s. ISBN 978-952-11-2798-4.
7. Kokkala, M. 2010. Seitsemän kehitysehdotusta. Asumisen, rakentamisen ja maankäytön julkinen tutkimus Suomessa. Ympäristöministeriön raportteja 10/2010. 57 s. ISBN 978-952-11-3748-8.
8. Poliitiikkatoimien vaikuttavuusarvioinnin kehittämistyöryhmän raportti. 2011. Poliittisen päätöksenteon tietopohjan parantaminen – tavoitteet todeksi. Valtioneuvoston kanslian julkaisusarja 8/2011. 51 s. ISBN 978-952-5896-61-9.
9. Huomo, T., Kallio, J., Kinnunen, J., Kleemola, J., Syrjänen, J., Tinnilä, M. & Vepsäläinen, A. (HVM PublicPartner Oy). 2011. MMM:n sektoritutkimuslaitosten arviointi – Tutkimuksen ja asiantuntijapalvelujen yhteiskunnallinen vaikuttavuus. MMM:n julkaisuja 4/2011. 66 s. ISBN 978-952-453-687-8.
10. Ympäristön seurannan kehittämisen koordinaatioryhmä. 2011. Ympäristön tilan seurannan strategia 2020. Ympäristöministeriön raportteja 23/2011. ISBN 978-952-11-3911-6.

Yhteisiä pelisääntöjä ympäristöministeriön T&K-toimintaan

Yleistä: Toimitaan itsekäästi yhteistyössä eli mietitään tarkkaan mihin toimintaan lähdetään mukaan, hyöty (esimerkiksi merkittävyys ministeriön strategisten tavoitteiden kannalta) suhteessa resursseihin (htv ja €) tulee arvioida realistisesti. Yhteisrahoitteisissa hankkeissa valvotaan tehokkaasti, että ministeriön asettamat tavoitteet saavutetaan. Toimitaan aktiivisesti ulkoisten sidosryhmien ja kumppaneiden suuntaan; pyritään saamaan aikaan ympäristöministeriön tavoitteita palvelevia T&K-avauksia myös muiden resursseja hyödyntämällä. Rahoituksen niukkuutta pyritään paikkaamaan aktiivisesti ohjaamalla/rohkaisemalla toimijoita hakemaan rahoitusta eri lähteistä (kuten Life+, kts. liite 2).

Toimintamalleja 'ulkoinen maailma':

- Vaikutetaan aktiivisesti kansallisiin ja Euroopan unionin (EU)-tason tutkimus- ja innovaatiopoliittisiin prosesseihin ja linjauksiin, esimerkiksi Suomen EU-kantojen valmistelu. Henkilöresurssit tähän ovat hyvin niukat, joten hyödynnetään tehokkaasti olemassa olevia kansallisia foorumeja (esimerkiksi työ- ja elinkeinoministeriön TEM EU2020 ryhmä, Akatemian PO7 ympäristö tukiryhmä).
- Toimitaan mahdollisuuksien mukaan eurooppalaisessa rahoittajien tutkimusyhteistyössä (kuten ERA-NET ja yhteinen ohjelmasuunnittelu JP) huolehtimalla että suomalaiset asiantuntijat ovat mukana valmistelussa ja heillä on annettavaa muille osapuolille. Sitoutumista tulee kuitenkin tarkoin harkita, toiminnan tulee olla strategisesti ministeriön keskeisintä osaamisaluetta, johon kansainvälisen osaamisen lisäys on tervetullutta. Lisäksi on varmistettava, että Suomesta on mukana sellainen asiantuntijaorganisaatio, joka keskittyy konkreettisen työn tekemiseen. Ministeriön aiempien ERA-NET kokemusten perusteella osallistuminen vaatii huomattavasti resursseja: etenkin aikaa ja sitoutumista, mutta myös rahoitusta.
- Huomioidaan, että ministeriön asiantuntijoiden rooli voi myös olla hyvin merkittävä erilaisten tutkimusohjelmien ja vastaavien johtoryhmissä tmv. elimissä, vaikka ministeriö ei olisi mukana rahoittajana. Esimerkiksi Akatemian tutkimusohjelmien elimissä tulee tuoda mahdollisuuksien mukaan esille ministeriön ja muutoinkin yhteiskunnan kannalta keskeisiä tietotarpeita.
- Huomioidaan, että kaikki yhdessä osallistuvat ennakointiin. T&K-toiminnassa mukana olevien tulee jatkuvasti tarkkailla ympäristöään ja pyrkiä tunnistamaan mahdollisia uusia esille nousevia asioita ja haasteita. Vinkit mahdollisista uusista tuulista tulee saattaa tutkimusjohtajan tietoisuuteen. Käytetään hyväksi tutkimuslaitoksissa (luonnonvara- ja ympäristötutkimuksen yhteenliittymän LYNETin ja Suomen ympäristökeskuksen SYKEN tutkimusohjelmat), elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksissa (ELY) ja valtioneuvoston piirissä tehtävää ennakointia.
- Huomioidaan myös, että ohjausryhmissä toimiminen on keskeistä työssä oppimisen ja tiedon jalkauttamisen kannalta.

Toimintamalleja 'sisäinen maailma':

- Noudatetaan T&K-hankehallintaa tukevia ohjeita, esimerkiksi projektien onnistumisen ja vaikuttavuuden valvonta tärkeätä.
- Pyritään mahdollisuuksien mukaan niputtamaan pieniä projekteja isommiksi kokonaisuuksiksi, jolloin myös projektien hallinnointi tehostuu.
- Tiivistetään yhteistyötä ja osaamista tutkimussihteerien kesken. Vuonna 2010 perustettu tutkimussihteeripooli kutsutaan koolle noin 2 krt/v. Taitava tutkimussihteeri helpottaa valvojan työtä antamalla tukea hallinnollisissa asioissa, jolloin valvojalle jää enemmän aikaa substanssiasioiden hoitoon.
- Varastoidaan T&K-toiminnassa tuotettu tieto muodossa, joka mahdollistaa tuotettujen tietojen mahdollisimman vapaan ja tehokkaan uusiokäytön.

Life+ ympäristöministeriön T&K-strategian tukena

Pekka Harju-Autti, ympäristöministeriö

Life+ -rahoituksen ominaispiirteet

Life+ palvelee ympäristöministeriön strategisia tavoitteita muusta T&K-toiminnasta poikkeavalla toimintaperiaatteella. Muutamiin hankkeisiin ohjautuu suuria panostuksia (tyypillisesti noin 200 000–400 000 €/v/hanke, yhteensä Life+ -rahaa noin 9 milj. €/v) ja mukana on koko sen alueen kansallisesti osaavin tekijäkunta. Hankkeet tähtäävät konkreettisesti kohti käytännön ympäristöhyötyjä, kattaen ympäristöalan koko kentän. Euroopan unioni (EU) hoitaa kaiken teknisen ja taloudellisen hankevalvonnan. Ympäristöministeriö voi siis vapaasti päättää, millä tavalla se haluaa hyödyntää hankkeen tuotoksia

Life:ssä hankkeiden hyväksymisprosentti (noin 30–50 %) on korkeampi kuin esimerkiksi tutkimuksen seitsemännessä puiteohjelmassa tai kansallisissa tutkimusohjelmissamme. Life+ -rahoitus on yleensä puolet hankkeen kokonaiskustannuksista. Hankkeet voivat olla puhtaasti kansallisia hankkeita. Hankkeiden on liityttävä EU:n poliittisiin tavoitteisiin, mutta nehan ovatkin hyvin pitkälti yhteneväisiä kansallisten tavoitteidemme kanssa. Ympäristöministeriö priorisoi hakuihin kiinnostavimmat teemat antamalla komissioon ns. kansallisen ohjelman. Lisäksi ympäristöministeriön antama hankearvio vaikuttaa hankkeiden ns. kansallisen merkittävyyden arviointiin.

Ympäristöministeriön strateginen rooli Life:ssä koostuu seuraavista tekijöistä:

- em. kansallisen ohjelman laadinta kunkin vuoden Life+ -hakua varten ja työ Life+ -komiteassa
- valmistelurahoituksen myöntäminen potentiaalisille Life+ -hankkeille
- ehdollisen osarahoituksen myöntäminen strategiaansa eniten palvelevien hankkeen rahoitukseen
- yhteistyön edistäminen muiden kansallisten rahoittajatahojen kanssa.

Ympäristöministeriön valmistelurahoitus ja osallistuminen strategiaansa palveleviin hankkeisiin

Ympäristöministeriön myöntämä Life+ -valmistelurahoitus on ollut viime vuosina noin 5 000 €. Myönnettyjen Life+ -valmistelurahoitusten vaikutuksen on havaittu olevan myönteinen, johtaen korkeampaan hakemusten hyväksymisprosenttiin. Käytäntöä on syytä jatkaa.

Vastatakseen laadukkaiden Life+ -hankkeiden tuottamisen haasteeseen ympäristöministeriöllä on mahdollisuus myöntää ehdollisia osarahoitussitoumuksia strategiaansa palveleville kilpailukykyisille Life+ -hankkeille enintään 100 000 € koko hankkeen ajalle. Tiedossa on, että komissiossa on Suomelle allokoitu vuosina 2010–2013 lähes 40 milj. € Life+ -rahaa. Osarahoitussitoumusten viisaalla käytöllä on merkittävä ohjausvaikutus Suomelle allokoituun Life+ -rahoitukseen.

Tutkimustiimin tehtävänä on identifoida ministeriön osastojen hankelistoista strategisia kärkihankkeita. Näiden hankkeiden sopivuus Life+ -maailmaan on samalla

syytä arvioida ja sitten tarvittaessa 'syöttää' niistä sopivimpia Life+ -ohjelmaan. Täten ne poistuvat rasittamasta osastojen niukkoja T&K-rahoja ja saadaan isompia panostuksia kärkihankkeisiimme.

Vuosina 2010–2011 ympäristöministeriö myönsi 35 hankkeelle ehdollista osarahoitusta. Tällä on havaittu olevan selkeä vaikutus hakijoihin: saapuneiden hakemusten määrä ja laatu ovat olleet kiitettäviä ja haettu Life+ -rahoitus on ollut suurempi kuin koskaan aikaisemmin.

Life+ -hankkeiden ohjaus/johtoryhmiin osallistutaan ympäristöministeriön toimesta, jos ministeriö on myöntänyt hankkeelle osarahoitusta. Tämä on vastuullista rahoitustoimintaa – tuleehan ministeriön valvoa, että investoitu hankeraha käytetään hyvin. Muutoin Life+ -hankkeiden ohjausryhmiin osallistumisessa kriittinen arviointi on paikallaan; jos hankkeen merkitys on alallaan hyvin suuri tai ministeriön asiantuntija kokee saavansa siitä itselleen merkittävästi uutta (vrt. työssä oppiminen) niin osallistumien on perusteltua.

Yhteistyö muiden kansallisten T&K -rahoittajien ja muiden toimijoiden kanssa

Muilta kansallisilta rahoittajilta kuten Tekesiltä tai Suomen Akatemialta tuleva rahoitus on mahdollista sisällyttää mukaan Life+ -hankkeeseen. Tällöin käytännössä esimerkiksi Tekes tai Suomen Akatemia hoitaisi hakemuksen arvioinnin, rahoituskäytäntönsä ja hankkeen seurannan omilla vakiintuneilla tavoillaan. Life+ -yhteistyö epäilemättä edistäisi Tekesin tai Suomen Akatemian kansainvälistymistavoitteita ja olisi tehokasta kansallisten resurssien käyttöä Life:n maksaessa puolet koko hankkeesta. Ympäristöministeriön, Suomen Akatemian ja Tekesin tulisi keskustella yhteisistä kiinnostuksen kohteista ja yhteistyöstä niin, että löydettäisiin konkreettisia Life+ -hankkeita. Lupaavia aihepiirejä ovat esimerkiksi ilmastonmuutos, biodiversiteetti, Itämeri ja kaupunkiympäristö.

Ympäristöministeriön tulisi keskustella elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten (ELY) ja Suomen ympäristökeskuksen (SYKE) kanssa tulossopimusneuvottelujen yhteydessä yhteisistä kiinnostuksen kohteista niin, että konkreettisia tavoiteltavia Life+ -hankkeita voitaisiin kirjata osaksi tulossopimuksia.

Koordinaation ja yhteistyön parantamiseksi tulisi perustaa Life Luonto ja Biodiversiteetti -yhteistyöryhmä, jossa olisivat edustettuina tärkeimmät tahot eli Metsähallituksen luontopalvelut ja kaikkien ELY-keskusten ympäristö- ja luonnonvaraosastot, tutkimuslaitoksista mm. SYKE ja metsäntutkimuslaitos ja ympäristöjärjestöt (esimerkiksi WWF, BirdLife ja / tai Suomen luonnonsuojeluliitto). Life -yhteistyöryhmän tehtävä olisi keskustella hankeideoista ja suunnitella tulevia hakemuksia yleisellä tasolla. Samalla sovittaisiin alustavasti mm. hankkeiden kokoonpanosta, rahoittamisesta ja vastuista hakemuksen laadinnassa. Ryhmän tulisi kokoontua kerran vuodessa.

Life+ -hankkeet kaipaavat tukea ja yksi parhaista tukimuodoista on 'vertaistuki'. Ympäristöministeriö voisi tukea käynnissä olevia hankkeita kannustamalla järjestämään kansallisia Life+ -hankkeiden ns. platform kokouksia yhteistyössä jonkun sopivan hankkeen kanssa.

Jotta päästään hyödyntämään Life+:n resurssit, on keskeisessä asemassa kansallinen vastinrahoituksemme. Tähän mennessä valtion budjettikehyksistä ei ole ollut saatavilla suomalaishankkeille kotimaista rahoitusosuutta. Tätä olisi syytä muuttaa niin että kehyksistä myönnettäisiin rahoitusta, joka suunnattaisiin voimakkaimmin Suomen intressissä oleville Life+ -hankkeille, erityisesti sen Luonto ja Biodiversiteettiosiolle.

KUVAILULEHTI

<i>Julkaisija</i>	Ympäristöministeriö			<i>Julkaisu-aika</i> Heinäkuu 2011
<i>Tekijä(t)</i>	Ympäristöministeriön tutkimustiimi			
<i>Julkaisun nimi</i>	Ympäristöministeriön T&K-strategia 2020: T&K ministeriön tukijalkana			
<i>Julkaisusarjan nimi ja numero</i>	Ympäristöministeriön raportteja 22/2011			
<i>Julkaisun teema</i>				
<i>Julkaisun osat/ muut saman projektin tuottamat julkaisut</i>				
<i>Tiivistelmä</i>	<p>Suomen ympäristöpolitiikalla on saatu aikaan monia hyviä tuloksia. Ympäristöongelmat ovat kuitenkin usein globaaleja, entistä vaikeampia ja ne vaativat uudenlaisia ratkaisuja. Monipuolisen tutkimustiedon merkitys ympäristöpolitiikan muotoilussa on entisestään korostunut. Päätöksenteon tulee yhä painokkaammin perustua tutkittuun tietoon.</p> <p>Ympäristöministeriön strategia määrittelee päämäärät ja tavoitteet ministeriön toiminnalle. T&K-strategian valmistelutyön pohjana ovat olleet ministeriön strategiaan kirjatut yleiset linjaukset. T&K-strategia on toimenpideohjelman luonteinen ministeriön strategian alastrategia.</p> <p>T&K-strategian valmistelusta on vastannut ympäristöministeriön tutkimustiimi tutkimusjohtajan ohjauksessa. Strategia pyrkii luomaan edellytyksiä T&K-toiminnan pitkäjänteiselle kehittämiselle ja lisäämään toiminnan tehokkuutta ja vaikuttavuutta.</p> <p>Tutkimustiimi määritteli keskeisimmiksi strategisiksi tavoitteiksi: 1) T&K-toimintaa hyödynnetään systemaattisesti ja ennakoivasti politiikkatoimenpiteiden suunnittelussa, toteutuksessa ja vaikuttavuusarvioinneissa, 2) T&K-yhteistyö SYKE:n ja ARAn kanssa on tiivistä ja tavoitteellista, 3) T&K-toiminta integroituu ministeriön strategiaan johtamiseen, 4) T&K-toiminta verkostoituu vuorovaikutuksen lisäämiseksi, sekä 5) T&K-hankehallinta on yhtenäistä ja sujuvaa.</p> <p>T&K-strategiassa on esitetty strategisista tavoitteista johdetut tavoitetilat ja toimenpiteet. Strategian toimenpiteitä seurataan ja päivitetään vuosittain.</p>			
<i>Asiasanat</i>	T&K-toiminta, ympäristöhaasteet, tiedon hyödyntäminen, vaikuttavuus			
<i>Rahoittaja/ toimeksiantaja</i>	Ympäristöministeriö			
	ISBN 978-952-11-3910-9 (PDF)	ISSN 1796-170X (verkkojulk.)		
	<i>Sivuja</i> 27	<i>Kieli</i> Suomi	<i>Luottamuksellisuus</i> julkinen	
<i>Julkaisun myynti/ jakaja</i>	www.ymparisto.fi > Ympäristöministeriö > Julkaisut > Ympäristöministeriön raportteja -sarja			
<i>Julkaisun kustantaja</i>				
<i>Painopaikka ja -aika</i>	Helsinki 2011			

PRESENTATIONSBLAD

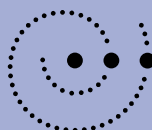
Utgivare	Miljöministeriet	Datum Juli 2011		
Författare	Miljöministeriets forskningsteam			
Publikationens titel	Ympäristöministeriön T&K-strategia 2020: T&K ministeriön tukijalkana (Miljöministeriets FoU-strategi 2020: FoU som ministeriets stöttepelare)			
Publikationsserie och nummer	Miljöministeriets rapporter 22/2011			
Publikationens tema				
Publikationens delar/ andra publikationer inom samma projekt				
Sammandrag	<p>Genom Finlands miljöpolitik har man uppnått många goda resultat. Miljöproblemen är emellertid ofta globala, svårare än tidigare och kräver nya lösningar. Betydelsen av mångsidiga forskningsrön i utformningen av miljöpolitiken har framhävts alltmer. Beslutsfattandet ska i större utsträckning än tidigare grunda sig på forskningsdata.</p> <p>Miljöministeriets strategi fastställer målsättningarna för ministeriets verksamhet. Grunden för beredningsarbetet av FoU-strategin har varit de allmänna riktlinjerna i ministeriets strategi. FoU-strategin är en del av ministeriets strategi och liknar ett åtgärdsprogram.</p> <p>Miljöministeriets forskningsteam under ledning av forskningsdirektören har ansvarat för beredningen av FoU-strategin. Strategin strävar efter att skapa förutsättningar för en långsiktig utveckling av FoU-verksamheten och att öka verksamhetens effektivitet och genomslagskraft.</p> <p>Som de viktigaste strategiska målen har forskningsteamet fastställt: 1) FoU-verksamheten tillgodoses systematiskt och föregripande i planeringen, genomförandet och effektivitetsutvärderingen av politiska åtgärder, 2) ett nära och målinriktat FoU-samarbete med Finlands miljöcentral och ARA, 3) FoU-verksamheten integreras i ministeriets strategiska ledning, 4) FoU-verksamheten bildar nätverk för att öka interaktionen, samt 5) administrationen av FoU-projekt är enhetlig och smidig.</p> <p>I FoU-strategin presenteras de måltillstånd och åtgärder som följer av de strategiska målen. Åtgärdena i strategin följs upp och uppdateras årligen.</p>			
Nyckelord	FoU-verksamhet, miljöutmaningar, informationsanvändning, verkningsfullhet			
Finansiär/ uppdragsgivare	Miljöministeriet			
	ISBN 978-952-11-3910-9 (PDF)	ISSN 1796-170X (online)		
	Sidantal 27	Språk Finska	Offentlighet Offentlig	
Beställningar/ distribution	www.ymparisto.fi > Ympäristöministeriö > Julkaisut > Ympäristöministeriön raportteja -sarja			
Förläggare				
Tryckeri/tryckningsort -år	Helsingfors 2011			

DOCUMENTATION PAGE

<i>Publisher</i>	Ministry of the Environment			<i>Date</i> July 2011
<i>Author(s)</i>	The Ministry of the Environment's research team			
<i>Title of publication</i>	Ympäristöministeriön T&K-strategia 2020: T&K ministeriön tukijalkana (The Ministry of the Environment's R&D strategy 2020: R&D as the backbone of the Ministry)			
<i>Publication series and number</i>	Reports of the Ministry of the Environment 22/2011			
<i>Theme of publication</i>				
<i>Parts of publication/ other project publications</i>				
<i>Abstract</i>	<p>Finland's environmental policy has achieved many excellent results. However, environmental problems are often global in their nature, even more complex than they were in the past and require new solutions. In the formulation of environmental policy, the role of versatile research data has become even more important. More emphasis should be placed on basing decision-making on evidence.</p> <p>The Ministry of the Environment's strategy defines its operational goals and objectives. General guidelines entered in the Ministry's strategy have formed a basis for the R&D strategy preparation work. The R&D strategy resembles an action plan and is a sub-strategy to the Ministry's overall strategy.</p> <p>Preparations for the R&D strategy have been the responsibility of the Ministry of the Environment's research team under the direction of the Research Director. The strategy aims to create conditions for the long-term development of the R&D operations, while improving their efficiency and impact.</p> <p>The research team defined the following as the core strategic goals: 1) the planning, implementation and impact assessments of political operations shall utilise R&D operations systematically and predictively, 2) R&D co-operation with the Finnish Environment Institute (SYKE) and the Housing Finance and Development Centre of Finland (ARA) shall be close and target-oriented, 3) R&D operations shall be integrated to the Ministry's strategic management, 4) R&D operations shall create networks to improve interaction, and 5) R&D project management shall be unified and smooth.</p> <p>Target states and actions derived from the strategic goals have been introduced in the R&D strategy. The actions of the strategy are monitored and updated annually.</p>			
<i>Keywords</i>	R&D operations, environmental challenges, utilisation of information, impact			
<i>Financier/ commissioner</i>	Ministry of the Environment			
	ISBN 978-952-11-3910-9 (PDF)	ISSN 1796-170X (online)		
	<i>No. of pages</i> 27	<i>Language</i> Finnish	<i>Restrictions</i> For public use	
<i>For sale at/ distributor</i>	www.ymparisto.fi > Ympäristöministeriö > Julkaisut > Ympäristöministeriön raportteja -sarja			
<i>Financier of publication</i>				
<i>Printing place and year</i>	Helsinki 2011			

Tämän T&K-strategian valmistelusta on vastannut ympäristöministeriön tutkimustiimi tutkimusjohtajan ohjauksessa. Ympäristöministeriön strategia määrittelee päämäärät ja tavoitteet ministeriön toiminnalle. T&K-strategia on toimenpideohjelman luonteinen ministeriön strategian alastrategia.

T&K-strategia pyrkii luomaan edellytyksiä T&K-toiminnan pitkäjänteiselle kehittämiselle ja lisäämään toiminnan tehokkuutta ja vaikuttavuutta. Strategiassa on esitetty T&K-toiminnalle strategisia tavoitteita ja niistä on johdettu toimenpiteitä, joita seurataan ja päivitetään vuosittain.

YMPÄRISTÖMINISTERIÖ
MILJÖMINISTERIET
MINISTRY OF THE ENVIRONMENT